

L'evolució dels usos i cobertes del sòl (1957-2012) dels sistemes naturals del litoral del Baix Ter

Anàlisi i valoració en un context de canvi ambiental global

Andreu Porcar Roman - Màster en Canvi Ambiental: Anàlisi i Gestió, de la UdG

andreu.porcar@gmail.com

Temàtica i descripció

L'activitat de recerca es va desenvolupar durant els anys 2013 i 2014, en el marc del treball de final del Màster en Canvi Ambiental: Anàlisi i Gestió ofert per la Universitat de Girona. La concepció i autoria principal del treball va ser a càrrec d'Andreu Porcar, llicenciat en Ciències Ambientals, amb la supervisió del Dr. Josep Vila, professor titular de la Universitat de Girona i director de l'Institut de Medi Ambient de la UdG.

Aquest treball es focalitza a datar numèricament i gràficament els canvis produïts en els usos i cobertes del sòl dels sistemes naturals del litoral del Baix Ter durant el període de 1957 a 2012, i facilitar noves eines en la gestió d'aquest territori.

Els sistemes naturals del litoral de la plana del Baix Ter presentaven en la dècada de 1950, un paisatge dominat per aiguamolls, llacunes litorals, dunes continentals i un sistema dunar i de platja ben estructurat i amb un reduït grau d'alteració. L'ús de la fotografia aèria del vol americà (1957), l'Ortofotomapa de Catalunya (2012), el mapa geològic de Catalunya, la documentació històrica i el treball de camp, han servit com a eines per a la interpretació i l'anàlisi de les transformacions que han viscut els usos i cobertes del sòl entre els anys 1957 i 2012. En aquest període s'ha pogut detectar i estudiar els canvis que s'han produït, i són les infraestructures derivades del turisme els motors fonamentals de les profundes transformacions que ha sofert aquest territori.

També s'analitza quins són els usos i cobertes del sòl dels sistemes naturals del litoral del Baix Ter actuals que formen part del Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter. Alhora s'aporta una selecció d'espais que no hi han estat inclosos però que mantenen unes condicions naturals que justificarien la seva incorporació al Parc Natural. Una mesura que es podria adoptar en el benentès que el procés de canvi ambiental global afavorís la pèrdua d'una part dels sistemes naturals més propers a la línia de costa fruit, entre d'altres, de l'increment del nivell del mar.

Objectius

Els objectius generals són:

- Analitzar i valorar els canvis en els usos i cobertes del sòl dels ambients naturals del litoral del Baix Ter al llarg del període 1957-2012.
- Identificar nous espais amb característiques adients per ser inclosos en el Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter, per tal de compensar les pèrdues potencials vinculades al canvi ambiental global.

Metodologia

A partir de programari SIG s'ha fotointerpretat i digitalitzat els usos i cobertes del sòl dels sistemes naturals del Baix Ter dels anys 1957 i 2012. La informació necessària per obtenir aquestes dades es va obtenir a partir de la visualització directa del vol americà (1957) i l'Ortofotomapa de Catalunya (2012), el mapa geològic de Catalunya, la documentació històrica i el treball de camp.

Per dur a terme el procés d'identificació de nous espais adients a incloure dintre del Parc Natural, s'ha realitzat una selecció d'aquelles categories de llegenda que tenen unes condicions naturals pròpies del territori, amb l'objectiu de presentar propostes d'inclusió al Parc.

Resultats

La informació generada deixa constància del canvi produït en els usos i cobertes del sòl dels sistemes litorals del Baix Ter dintre del període d'anàlisi. L'any 1957, els usos i cobertes del sòl presents en el territori tenien una component clarament natural i el seu grau d'alteració era molt baix, per contra l'any 2012 predomina la component d'espai urbanitzat, i augmenta **sens creus** el grau d'alteració dels sistemes naturals del Baix Ter.

Comentario [c1]: Què es vol dir exactament?

Arran de l'anàlisi dels sistemes naturals de la nostra àrea d'estudi situats fora de la delimitació del Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter hem pogut fer diferents propostes d'inclusió d'aquests ambients per tal de compensar les pèrdues vinculades al canvi ambiental global i alhora millorar la gestió del territori per combatre els impactes derivats que es preveuen.

Aplicacions i/o beneficis socioambientals

Les aplicacions d'aquest treball són diverses, tant en l'àmbit de la investigació com en la gestió del territori. Aporta noves dades tant numèriques com gràfiques de l'evolució recent dels usos i cobertes del sòl dels sistemes naturals propis dels aiguamolls del Baix Ter que ajuden a comprendre les alteracions produïdes durant el període d'anàlisi.

Alhora integra una anàlisi i valoració en un context de canvi ambiental global per tal de fer propostes de gestió en el territori aprofitant l'estudi de canvi d'usos i cobertes del sòl i així combatre un dels principals futurs actors de modificació dels sistemes naturals del litoral del Baix Ter, l'augment del nivell del mar.

S'ha de tenir present la importància de conservació dels ambients naturals litorals associats a zones humides, atès que són uns ecosistemes escassos i dels més productius del planeta, per tant tota mesura de gestió i nous estudis aniran en benefici de la conservació d'aquests ambients naturals.

Altres dades d'interès

La defensa del projecte es va realitzar el dia 30 de setembre de l'any 2014. El 25 de novembre de l'any 2014, el projecte va ser guardonat com a segona millor activitat de recerca dintre dels Tercers Premis Ciències Ambientals organitzats pel Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya (COAMB) i l'Associació Catalana de Ciències Ambientals (ACCA). Actualment el projecte s'està

adaptant a format article per a la posterior publicació en la revista científica *Journal of Coastal Research* (<http://www.jcronline.org/>).

